

INDEX

LOCORUM SACRÆ SCRIPTURÆ

QUÆ IN TOMIS XX ET XXI EXPLICANTUR.

GENESIS.

- CAP. 2, v. 23. *Hoc nunc os ex ossibus meis, quia ex osse ejus facta.* dist. 49, sect. 2
CAP. 4, v. 4. *Respergit Dominus ad Abel, et ad munera ejus.* Primum causa secundi. d. 77, s. 1
CAP. 17, v. 10. *Hoc est pactum meum quod observabitis inter me, et vos: circumcidetur in vobis omne masculinum.* Late explicatur hoc præceptum. q. 70, a. 2
CAP. 17, v. 14. *Masculus, cuius præputii caro circumcisca non fuerit, delebitur anima illius de populo suo.* Late juxta sententiam August. exponitur. d. 5, s. 1
CAP. 22, v. 5. *Postquam adoraverimus, revertemur ad vos, id est, postquam sacrificium obtulerimus.* d. 74, s. 1
CAP. 30, v. 16. *Redeunti ad vesperam Jacob de agro, id est, in fine diei.* d. 61, s. 1
CAP. 49, v. 11. *Lavabit in vino stolam suam, et in sanguine uxæ, id est, Christi in Eucharistia ex Cypr.* q. 73, a. 6
CAP. 28, v. 20. *Si fuerit Dominus meus mecum, et deridet mihi panem ad edendum, et vestimentum ad operiendum.* De Christo pane vitæ, Joan. 6. Et induimento fidelium, qui in ipso baptizantur. Galat. 3. d. 27, s. 1
CAP. 17, v. 9. *In semine tuo benedicentur omnes gentes, et ero Deus tuus, et semini tuo post te.* Hoc semen est Christus, de filiis enim secundum carnem conditionata tantum promissio. d. 27, s. 1
CAP. 18, v. 7. *Tulit vitulum, dedit pueru, et coxit illum, et posuit coram eis.* Non ita ut tulerat, sed ad prandium paratum. d. 49, s. 2
CAP. 19, v. 3. *Compulit illos, id est, importunis precebus ab illis obtinuit.* d. 83, s. 1

EXODUS.

- CAP. 3, v. 16. *Dimitte populum meum, ut sacrificet in deserto.* d. 77, s. 3
CAP. 12, v. 6. *Et servabitis eum usque ad 14 diem mensis hujus, immolabitque universa multitudo filiorum Israel ad vesperam.* Late tractatur et exponitur de vespera ultima 14 diei. d. 41, s. 1
CAP. 12, v. 8. *Et edent carnes nocte illa, quæ scilicet immediate sequitur vesperam decimæ quartæ lunæ, quæ agnus immolabatur.* ibid.
CAP. 12, v. 10. *Nec remanebit quidquam ex eo usque mane, illius scilicet diei proxime sequentis noctem ejus agni, qui erat decimæ quintæ lunæ dies.* ibid.
CAP. 12, v. 12. *Et transibo per terram Ægypti nocte illa.* Exponitur, nox, prout n. 3. ibid.
CAP. 12, v. 16. *Dies prima erit sancta atque solemnis;* q. 73, a. 6
CAP. 28, v. 2. *Facies vestem S. Aaron fratri tuo gloriam et decorum.* Pertinet enim ad honorem sacerdotis speciali ueste uti in sacrificio. d. 82, s. 1

LEVITICI.

- CAP. 4, v. 3 et 4. *Ponetque manus super caput hostiæ, et acceptabilis erit, figuram manus extensionis, quæ a sacerdote fit supra oblata, continere exponitur.* d. 84, s. 1
CAP. 12, v. 8. *Sumetque duos turtures, dabitque sacerdoti, qui faciet, id est, sacrificabit, unum pro peccato.* d. 74, s. 2
CAP. 23, v. 27. *Decimo die mensis hujus septimi, dies expiationum erit, affigetisque animas vestras in eo, scilicet, 10 die, qui a posteriori vespera diei noni,* ibid.

usque ad vesperam decimi durabat. Affigetisque animas vestras die nono, id est, ab ultima vespera diei noni.
d. 61, s. 1
CAP. 23, v. 32. A vespera usque ad vesperam celebrabitis Sabbathum vestrum, id est, ab ultima unius diei, usque ad ultimam alterius. *ibid.*
CAP. 23, v. 25. Offeretis holocaustum domino, ad omnem plebem loquitur. d. 87, s. 2

NUMERORUM.

CAP. 28, v. 17. Septem diebus vescentur azymis, quarum, scilicet, 7 dierum, prima uenerabilis et sancta erit. d. 61, s. 1
CAP. 33, v. 8. Profecti de Ramesse in mense septimo, in quinta decima die, altera die a phase, id est, mane proxime insequente phase, quod erat initium decima quintæ luna. *ibid.*
Vel aliter profecti de Ramesse, provincia, non civitate; quod si a civitate, in ea usque ad meridiem congregati, et statim ante solis occasum ordinate profecti. *ibid.*
CAP. 28, v. 3. Haec sunt sacrificia, quæ offerre debetis. Ad omnem populum loquitur. d. 87, s. 2

DEUTERONOMII.

CAP. 8, v. 8. Terram frumenti, id est, tritici. d. 64, s. 1
CAP. 16, v. 1. Observa mensem novarum frugum, et verni primum temporis, ut facias phase, id est, immoles agnum, Domino Deo tuo: quoniam in isto mense eduxit te dominus de Egypto nocte, ea nempe, qua agnus 14 luna ad ultimam vesperam immolatus, eus fuit, quæ principium fuit 15 luna, in qua egressi sunt de Egypto. d. 61, s. 1
CAP. 16, v. 2. Immolabisque phase Domino Deo tuo, id est, sacrificia, que per septem dies azymorum ex variis rebus fiebant. *ibid.*
CAP. 16, v. 4. Et non remanebit de carnis ejus, quod immolatum est vespre, et in die primo azymorum. Exponitur eodem modo. *ibid.*
CAP. 16, v. 5. Non poterit immolare phase, in qualibet urbi tuarum, id est, agnum. *ibid.*
CAP. 16, v. 7. Et coques et comedes, utrumque verbum generale, rem sive coctam, sive assatam significans. *ibid.*
CAP. 16, v. 6. Immolabis phase, a solis occasum, id est, nocte, quando, id est, in qua, licet non eadem hora, egressus es de Egypto. *ibid.*

PARALIPOMENON.

CAP. 16, v. 36. 1 Par. 46. Omnis populus amen, id est, fiat. d. 83, s. 1

JOSUE.

CAP. 7, v. 6. Cecidit in terram coram area domini usque ad vesperam, id est, usque ad finem diei. d. 61, s. 1

TOBIAS.

CAP. 12, v. 7. Sacramentum regis abscondere bonum est, id est, secretum. d. 4, s. 1
CAP. 12, v. 12. Ego obtuli orationem tuam domino. Spiritualiter et metaphorice intelligendum. d. 83, s. 2

MACHABÆORUM.

CAP. 2, v. 46. Sancta et salubris cogitatio est pro defunctis exorare, ut a peccatis solvantur, id est, a peccatorum penit. d. 79, s. 1

EX PSALMIS.

CAP. 22, v. 5. Parasti in conspectu meo mensam adversus eos, qui tribulant me. Exponitur de Eucharistia cum Bernardo. d. 63, s. 9
CAP. 22, v. 5. Calix tuus inebrians quam præclarus est, id est, potus vini in tuo calice contentus, et Eucharistie applicatur cum Hieron. q. 73, a. 6, d. 43, s. 1
CAP. 67, v. 11. Parasti in dulcedine tua pauperi Deus. Exponitur de Eucharistia. d. 63, s. 9
CAP. 71, v. 16. Erit frumentum in terra. Hebraice, pugillum, seu placenta frumenti, per quam sacrificium Eucharistiae, sub specie panis figuratur. d. 64, s. 1, d. 74, s. 2
CAP. 49, v. 23. Sacrificium laudis honorificabit me. De Eucharistia. d. 76, s. 2
CAP. 80, v. 17. Cibavit eos ex adipe frumenti, id est, tritici. d. 64, s. 1
CAP. 109, v. 4. Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech. De Christo, quatenus sacrificium obtulit Eucharistiae, exponitur. d. 74, s. 2
CAP. 110, v. 4. Memoriam fecit mirabilium suorum misericors et misericordia Dominus, escam dedit timentibus se. In sensu litterali de manna, in mystico de Eucharistia explicatur. d. 46, s. 2
CAP. 115, v. 12. Quid retribuam domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam, et nomen domini invocabo. De Eucharistie calice, cuius sumptio vera gratiarum actio. q. 73, a. 6, d. 46, s. 8
CAP. 128, v. 7. De quo non implebit manum suam, qui metet, et sinum suum, id est, nec sinum. d. 74, s. 2
CAP. 140, v. 5. Oleum autem peccatoris non impinguet caput meum. De oleo adulatiois vel voluntatis. d. 13, s. 4
CAP. 147, v. 14. Qui posuit fines tuos pacem et adipe frumenti satiat te, id est, tritici. d. 44, s. 1
CAP. 14, v. 2. Elevatio manum mearum sacrificium vespertinum. Similibus enim exterioribus actionibus sepe Deum colimus. d. 84, s. 1

PROVERBIORUM.

CAP. 9, v. 1. Sapientia aedificavit sibi domum, excidit columnas septem, miscuit vinum, et posuit mensam. Venite et comedite panem meum, bibite vinum, quod miscui vobis. Explicatur de Eucharistia mensa, et illa mistio de mistione aquæ et vini in calice, ex multorum patrum sententiâ. q. 73, a. 6
CAP. 9, v. 2. Immolavit victimas suas, posuit mensam suam. Immolatio enim convivium ex immolatis precepit. d. 75, s. 4
CAP. 20, v. 19. Et qui revelat mysteria, id est, secreta. d. 4, s. 1
SAPIENTIA.

CAP. 2, v. 22. Nescierunt sacramenta dei, id est, sacra secreta. d. 4, s. 1

ECCLESIASTICUS.

CAP. 34, v. 30. Qui baptizatur a mortuo, et iterum tangit mortuum, quid proficit lavatio ejus? Explicatur dictio, a mortuo, id est, ab immunditia contracta ex tactu mortui. d. 13, s. 4

ISAIAS.

CAP. 1, v. 16. Lavamini, mundi estote. Confinet exhortationem ad baptismum, ex D. Hieron. et Cyrillo. d. 20, s. 4

INDEX LOCORUM SACRAE SCRIPTURÆ.

CAP. 12, v. 3. Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris. Explicatur cum D. Hieron. de sacramentis novæ legis. d. 1, s. 1
CAP. 19, v. 21. Cognoscent ægypti, id est, gentes, dominum, et colent eum hostiis, id est, sacrificiis, ex Hieron. d. 74, s. 1
CAP. 19, v. 19. In die illa erit altare domini in medio terra ægypti, id est, in Ecclesia gentium. ibid.
CAP. 62, v. 8. Si dederis triticum tuum ultra, cibum inimicis tuis. Exponitur de Eucharistia cum Hieron. d. 44, s. 1
CAP. 63, v. 2. Quare ergo rubrum est vestimentum tuum, et vestimenta tua, sicut calcantium in torculari? De rubore sanguinis Christi, qui per vim significatur, exponitur cum Cypriano. d. 45, s. 1

HIEREMIAS.

CAP. 11, v. 19. Mittamus lignum in panem ejus, id est, crucem in corpus Christi. q. 73, a. 6
CAP. 31, v. 12. Confluent ad bona Domini super frumento, vino et oleo. Exponitur cum Hieronymo de tritico, ex quo panis Eucharistiae conficitur. d. 44, s. 1

EZECHIEL.

CAP. 26, v. 9. Effundam super vos aquam mundam. Et lavi te aqua, et emundavi sanguinem tuum ex te. Explicantur de mundatione per aquam baptismi sanguinis, cum Hieronym. d. 20, s. 1

DANIEL.

CAP. 2, v. 30. Mithi sacramentum hoc revelatum est. Explicare hoc sacramentum, id est, rem hanc, tam magnam et occultam. d. 4, s. 1

MICHAEL.

CAP. 7, v. 19. Projiciam in profundum maris omnia peccata vestra. Exponitur de baptismismo. d. 26, s. 1
CAP. 9, v. 17. Quid bonum ejus nisi frumentum electorum, et vinum germinans virgines? De lege Evangelica et utraque Eucharistiae specie cum Hieron. et aliis Patribus. Et dictio, frumentum, exponitur iterum. d. 44, s. 1

CAP. 13, v. 1. Erit fons patens domui David in ablutionem peccatorum. Promissionem baptismi expavit continere, ex Hieron. d. 20, s. 1

MALACHIAS.

CAP. 7, v. 11. Non est mihi voluntas in vobis, dicit dominus exercitum. Et munus non suscipiam de manu vestra: ubi ortu enim usque ad occasum, magnum est nomen meum in gentibus, et in omni loco sacrificatur et offertur nomini meo oblatione mundata. Reprobationem Judæorum, sacrificiorum ac ceremoniarum legalium cessationem, gentium vocatio, mundissimam Eucharistiae sacrificii oblationem in Ecclesia futuram predixisse, exponitur. d. 74, s. 1

MATTHÆUS.

CAP. 3, v. 11. Ipse vos baptizabit in spiritu sancto et igne, id est, emundabit, et per spiritum sanctum in hac vita, et si opus fuerit, in futura per ignem, ex Hieron. d. 20, s. 1

CAP. 5, v. 23. Si offensum nunc tuum ad altare, etc., non continent præceptum sacrificandi, sed supponit futurum. d. 74, s. 1. Imo ad Eucharistie sacrificium allusit. d. 81, s. 5

MARCUS.

CAP. 14, v. 1. Erit autem Pascha, et azyma post biduum, id est, ultima vespera 14 lunæ, ab agno in eo occiso Pascha dicta, dies vero azymus, quia initium 15 lunæ, in qua proprie azymi incipiunt. Unde Pascha, et azyma post biduum simul futura dicuntur. *ibid.* d. 41, s. 1

CAP. 14, v. 12. Primo die azymorum, quando Pascha immolabant. Prout numero præcedenti. *ibid.*

LUCAS.

- Natus est vobis Salvator.** Id est, in commodum vestrum. d. 83, s. 2
CAP. 2, v. 22. Ut sistenter eum Domino, et facerent secundum consuetudinem legis pro eo. Id est, ut offerrent, et sacrificarent. d. 74, s. 2
CAP. 14, v. 23. Compelle intrare, non necessitando, aut cogendo, sed magna gratiae virtute inducentio. d. 83, s. 1
CAP. 21, v. 28. Appropinquat redemptio vestra. Id est, gloriae consecutio, in qua vestra redemptio consummatur. d. 83, s. 2
CAP. 3, v. 3. Nisi pœnitentiam egeritis. Necesitas mediæ indicatur. d. 40, s. 2
CAP. 22, v. 1. Appropinquabat autem dies festus azymorum, qui dicitur Pascha. Id est, decima quinta luna, quæ Pascha dicebatur, quia in ejus prima vespera, quæ est ultima decimæ quartæ diei, Pascha, id est, agnus occidebatur. d. 41, s. 1
CAP. 12, v. 15. Desiderio desideravi hoc Pascha, id est, hunc agnum vel hoc tempore et die, vel hanc sacramentalem cœnam manducare, seu celebrare, vobis cum. d. 41, s. 4
CAP. 22, v. 18. Non bibam amodo de generatione vitiis. De calice sanguinis exponitur. d. 43, s. 1
CAP. 22, v. 19. Hoc facite in meam commemorationem. Id est, hoc sacrificeate, et eo modo, quo ego, verumque præceptum sumptionis importat. d. 41, s. 1
Hoc est corpus meum. Vide Eucharistiae forma. d. 41, s. 4
CAP. 22, v. 21. Verumtamen manus tradentis me, mecum est in mensa, id est, quamvis hoc non ignoro, adhuc vobis meum corpus trado. d. 41, s. 4
CAP. 23, v. 46. In manus tuas commendō spiritum meum. Deprecationem continent, non oblationem. d. 75, s. 1
CAP. 23, v. 48. Revertebantur percutientes pectora, interioris contritionis signum. d. 84, s. 1
CAP. 24, v. 49. Sedete in civitate, donec induamini virtute ex alto. Non tantum de gratis datis, sed et de sanctificante gratia exponitur. d. 32, s. 1
CAP. 24, v. 35. Cognoverunt eum in fracione panis. Exponitur de azymo. d. 44, s. 3

JOANNES.

- CAP. 2, v. 9.** Cum vidisset architriclinius, aquam vinum factam, id est, vinum, in quod fuerat aqua conserva. d. 49, s. 2
CAP. 2, v. 16. Nolite facere domum Patris mei, domum negotiationis, cum quo rigore obliget, exponitur. d. 81, s. 8
CAP. 3, v. 5. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu Sancti. De regeneratione, quæ fit per baptismum. d. 20, s. 1. De aqua proprie, et non metaphorice ostenditur intelligendum.
CAP. 3, v. 6. Quod natum est ex carne, caro est, quod natum est ex spiritu, per baptismum, scilicet, spiritus est, quia vitam spiritualem consequitur. d. 26, s. 2
CAP. 3, v. 7. Oportet vos nasci denuo, id est, necesse est. d. 27, s. 2
CAP. 3, v. 14. Oportet exaltari Filium hominis, id est, necesse est. ibid.
CAP. 4, v. 20. Patres nostri in monte hoc adoraverunt, et vos dicitis, quia Hierosolymis est locus, ubi adorare oportet, sed veniet hora, quando neque in monte hoc, neque in Hierosolymis adorabitis Patrem, sed

- baptismi sacramentum præcesserat in Apostolis. d. 19, s. 1
CAP. 13, v. 26. Cui intinctum panem porrexero. De pane non consecrato explicatur. d. 41, s. 2
CAP. 14, v. 16. Ego rogabo Patrem, et alium Paracletum dabit vobis, ut maneat vobis in aeternum. Late tractatur, et ostenditur continere speciale promissionem dandi Spiritum Sanctum Ecclesie: quæ promissio visibiliter in Apostolis, invisibiliter in sacramento confirmationis quotidie impletur. d. 32, s. 1
CAP. 15, v. 22. Si non venissem et locutus eis fuisset. Id est, et nisi eis, etc. d. 71, s. 2
CAP. 17, v. 22. Ut omnes unum sint sicut tu Pater in me, et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint, claritatem quam mihi dedisti dedi eis, ut sint unum, sicut nos unum sumus, ego in eis, et tu in me, ut sint consummati in unum. De reali unione fidelium cum Christo in Eucharistia, et per ipsum cum Deo exponitur. d. 46, s. 7
CAP. 18, v. 28. Non introierunt prætorium, ut non contaminarentur, sed manducarent Pascha. Ibi, Pascha, non significat agnum quem nocte proxime præcedente manducaverunt, sed sacrificia, quæ singulis diebus azymorum immolabantur. d. 41, s. 1
EX ACTIBUS APOSTOLORUM.
CAP. 2, v. 38. Et baptizetur unusquisque vestrum in nomine Jesu Christi. Id est in fide, virtute, vel potestate Christi. d. 21, s. 4
CAP. 8, v. 12. Et in nomine Jesu Christi baptizabantur viri ac mulieres. ibid.
CAP. 10, v. 48. Et jussit eos baptizari in nomine Domini Jesu. ibid.
CAP. 19, v. 5. His auditis, baptizati sunt in nomine Domini Jesu. ibid.
CAP. 2, v. 18. Musti pleni sunt isti. Id est, vino. d. 45, s. 1
CAP. 2, v. 39. Filii Israel audite verba haec, vobis enim est recompensatio, et filii vestris, et omnibus, qui longe sunt, sive Judeis longe dispersis, sive ex gentibus ipsis. Propter quod addit, Quoscumque vocaverit Deus. d. 31, s. 1
CAP. 2, v. 38. Pœnitentiam agite, et baptizetur unusquisque vestrum in nomine Jesu Christi, in remissionem peccatorum vestrorum, et accipietis donum Spiritus Sancti. Exponitur, ut remissio peccatorum diversus effectus sit, a receptione Spiritus Sancti, et illa per baptismum, haec per sacramentum confirmationis detur, d. 26, s. 1; dictio, Peccatorum, exponitur de actualibus.
CAP. 3, v. 6. Argentum et aurum non est mihi, id est, vel aurum. d. 71, s. 2
CAP. 6, v. 6. Orantes, imponentesque eis manus. Id est, ordinantes eos. d. 34, s. 1
CAP. 8, v. 18. Cum vidisset autem Simon, quod per impositionem manus Apostolorum, etc. Per, veram causalitatem significat. d. 32, s. 1
CAP. 8, v. 27. Venerant, ut adorarent in Hierusalem. Id est, ut sacrificium offerant. d. 74, s. 1
CAP. 9, v. 17. Abiit Ananias et introivit domum et imponens ei manus, etc. De manuum impositione curativa exponitur. d. 34, s. 1
CAP. 12, v. 2. Ministrantibus autem illis Domino. Id est, sacrificantibus. d. 74, s. 1
CAP. 13, v. 3. Orantes, imponentesque eis manus, dimiserunt eos. De manuum impositione deprecativa explicatur. d. 34, s. 1
CAP. 10, v. 32. Erat autem Ecclesia confusa, id est, fidelium congregatio. d. 81, s. 1
EX EPISTOLA AD ROMANOS.
CAP. 1, v. 2. Ex operibus legis neminem justificari. F' cap. 2: Factores legis justificabuntur, et qui fecerit ea, vivet in illis, priora verba de operibus legis, ut a libero arbitrio præcise sunt; posteriora de eisdem, ut ex fide et charitate procedunt, intelligentur. d. 10, s. 3
CAP. 4, v. 11. Signoculum justitiae fidei. Late explicatur contra quosdam haereticos nostri temporis. d. 1, s. 2
CAP. 5, v. 15. Non sicut delictum, ita et donum. Ad eum lapsus unum tantum delictum potuit in posteris transfundere. Christi meritum gratiam, qua multa tollerentur delicta. q. 69, a. 1
EX PRIMA AD CORINTHIOS.
CAP. 1, v. 13. Numquid Paulus crucifixus est pro vobis, aut in nomine Pauli baptizati estis? Adducitur ad probandum effectum sacramenti non crescere ex merito ministri. d. 7, s. 5
CAP. 4, v. 1. Sic nos existimet homo ut ministros Christi, et dispensatores mysteriorum Dei. Id est, sacramentorum, ex Ambroso. d. 4, s. 1
CAP. 5, v. 7. Pascha nostrum immolatus est Christus. Non in cruce tantum, sed in ultima cœna. d. 75, s. 1
CAP. 7, v. 14. Sanctificatus est vir infidelis per mulierem fidem, et sanctificata est mulier infidelis per virum fidem, alioqui filii vestri immundi essent, id est, illegitimi, nunc autem sancti sunt, scilicet, legitimi, ex vero utique matrimonio nati. d. 27, s. 1
CAP. 10, v. 3. Omnes eamdem escam spiritualem manducaverunt, scilicet manna, Eucharistiae figuram. q. 73, a. 6
CAP. 10, v. 3. Et eundem potum spiritualem biberunt, sed non in pluribus eorum beneplacitum est Deo. Illa Apostoli collatio inter ipsos Hebreos est, non nobiscum, qui verum Christi corpus manducamus. d. 46, s. 3
CAP. 10, v. 4. Bibebant autem omnes de spirituali, per figuram, scilicet, et fidem. d. 46, s. 2
CAP. 10, v. 11. Omnia in figura contingebant illis. Quatenus omnia eorum sacrificia Christi mortem et sacrificium mystice significabant. q. 76, a. 6
CAP. 10, v. 16. Calix, cui benedicimus, id est, quem consecramus, d. 2, s. 3, vel cum Cyrillo, calix benedictionis dicitur ab Apostolo, quia Christus eulogians, id est benedicens, instituisse dicitur. q. 73, a. 4
CAP. 10, v. 16. Panis quem frangimus, nonne communio corporis Christi est. Unus panis, unus corpus multi sumus omnes, qui de uno pane participamus. Exponitur de Christo sub speciebus panis, quatenus eius communione unus corpus Christi efficimur. ibid.
CAP. 10, v. 18. Nonne qui edunt hostias, participes sunt altaris? id est, hostiae immolatae, participatio enim victimæ supponit sacrificium consummatum. d. 75, s. 3
CAP. 10, v. 21. Non potestis mense Domini participes esse, et mensa demoniorum, id est, altaris, seu aræ in qua ultrisque sacrificatur, communicare. d. 74, s. 2. Non potestis rem in Eucharistia oblatam comedere, si oblatæ in Gentilium sacrificiis comedatis.
CAP. 11, v. 26. Convenientibus vobis in unum, jam non est dominicanam cœnam manducare. Exponitur de Eu-

charistia, cum D. Thoma, Anselmo, et aliis, d. 11, s. 2; et dictio, *in unum*, exponitur de loco publico divino culti specialiter designato. d. 81, s. 1
CAP. 11, v. 20. Ecclesiam Dei contemnit, id est templum. *ibid.*
CAP. 11, v. 24. Similiter, id est, eodem modo, quo panem post cenam legalem consecraverat, ita, et calicem postquam cenavit, eadem scilicet legali cena. d. 41, s. 4
CAP. 11, v. 26. Quotiescumque manducabis panem hunc. Hoc est, hunc spiritualem cibum, qui sub forma panis datur. d. 50, s. 9
CAP. 11, v. 28. Probat autem seipsum homo, et sic de pane illo edat, et de calice bibat, qui enim manducat et bibit indigne, iudicium sibi manducat et bibit, non dijudicans corpus Domini. Quod in Eucharistia realiter contineri et manducari, ex hoc loco cum Cyriano, et aliis Patribus ostenditur. d. 46, s. 3
CAP. 11, v. 34. Si quis esurit domi manducet. De ordine servando in conviviis communibus Paulus loquitur, non de Eucharistia. d. 68, s. 3
CAP. 11, v. 34. Cætera autem, cum venero disponam, utique similia et ad eundem ordinem pertinientia. d. 84, s. 1
CAP. 11, v. 33. Cum convenitis ad manducandum, invicem expectate. *ibid.*
CAP. 13, v. 2. Si noverim mysteria omnia. Id est, sacramenta, ex Augustino. d. 1, s. 1
CAP. 15, v. 51. Ecce mysterium vobis dico, ut num. præced. *ibid.*
CAP. 13, v. 3. Si tradidero corpus meum, ita ut ardeam, charitatem autem non habuero, nihil mihi prodest, id est, si nullo modo habuero, neque ut principium, neque ut terminum, vel effectum talis actus. d. 29, s. 2
CAP. 15, v. 5. Qui prophetat, hominibus loquitur. Id est, qui concionatur. d. 83, s. 1
CAP. 14, v. 6. Quid vobis prodero, nisi vobis loquar, aut in revelatione, aut in scientia, vel in doctrina, vel in propheta. Hæc quatuor diversas omnino rationes imponunt. *ibid.*
CAP. 14, v. 11. Si nesciero virtutem vocis, ero, cui loquor barbarus, id est, nec intelligar, nec intellegam. *ibid.*
CAP. 14, v. 13. Si orem lingua. Hoc est, si ex dono linguæ divinas landes concinam ignoto idiomatico, vel saltem recondita mysteria verborum non intelligendo, spiritus meus orat, moveor enim interiori affectu ad orandum, mens autem mea sine fructu est, proprie vel alieno. d. 83, s. 1
CAP. 14, v. 16. Qui supplet locum idiota, quomodo dicet, Amen. Id est, fiat. Non de Ecclesiasticis officiis, sed de sermone linguarum exponitur, qui si a responsore non intelligatur, quomodo poterit suo tempore respondere? *ibid.*
CAP. 14, v. 26. Cum convenitis, unusquisque vestrum Psalmum habet, doctrinam habet, etc. Evangeliorum et Epistolarum usus ex hoc loco colligitur cum Justino. *ibid.*
CAP. 14, v. 34. Mulieres in Ecclesiis taceant, id est, in templo. d. 81, s. 1
CAP. 14, v. 39. Æmulamini prophetare, id est, concionari, et loqui linguis, id est, ex dono linguarum divinas laudes cantare, nolite prohibere. d. 83, s. 1

EX SECUNDA AD CORINTHIOS.

CAP. 1, v. 22. Qui unxit nos Deus, et qui signavit nos, et dedit pignus spiritus id cordibus nostris. Expon-

nitur cum D. Thoma, de charactere, quo a Deo signatur, qui effectus est ab unctione, qua per gratiam fit, et a pignore spiritus, testimonio, scilicet, bona conscientia. *ibid.* etius est. q. 73, a. 2. Et conformatio explicatio cum Ambrosio ad characterem confirmationis. d. 11, s. 2

EX EPISTOLA AD GALATAS.

CAP. 4, v. 19. Quomodo convertimini iterum ad infirma et egena elementa? Late tractatur, et de sacramentis antiquæ legis, etiam ante adventum Christi, probabilis autem post ejus mortem, exponitur. d. 10, s. 3
CAP. 4, v. 19. Filioli mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis. De formatione per justificationem exponitur. q. 66, a. 1
CAP. 5, v. 9. Modicum fermentum totam massam corrumpt. Id est fermentat, ut in Graeco. d. 44, s. 3

EX EPISTOLA AD EPHESIOS

CAP. 1, v. 9. Ut notum jaceret sacramentum voluntatis sup. Id est, secretum. d. 1, s. 1
CAP. 3, v. 3. Secundum revelationem notum est mihi sacramentum, et infra, In mysterio Christi. Utraque vox, mysterium, et sacramentum, de re divina hominibus occulta, eorumque cognitionem superante, exponitur. *ibid.*
CAP. 4, v. 5. Unus Deus, una fides, unum baptismum. Non tantum unitate specifica, sed etiam numerica. d. 22, s. 1 et s. 2
CAP. 4, v. 30. Nolite contristare Spiritum Sanctum Dei, in quo signati estis in die redemptionis, vel ut c. 1: In quo credentes signati estis, Spiritu promissionis sancto, qui est pignus hereditatis nostre. Non tantum de signatione per gratiam cum D. Thoma, sed per baptismalem characterem, per quem grex Christi efficiuntur, ex Chrysostomo et Theodoreto. q. 73, a. 3
CAP. 3, v. 32. Sacramentum hoc magnum est, id est, res maxime supernaturalis et occulta, utpote quæ Christi cum Ecclesia conjunctionem significet. d. 1, s. 1
CAP. 5, v. 26. Mundans eam lavacro aquæ in verbo vitez. De verbo consecratorio, cum Chrysost. Ambrosio, et aliis, d. 2, s. 1. Et dictio, lavacrum, de baptismio ex Augustino. d. 2, s. 2, et d. 26, s. 1
CAP. 5, v. 30. Membra sumus corporis ejus, de carne ejus, et de ossibus ejus, exponitur cum Chrysost. et Iren. de Eucharistia, per quam Christi corpori conjungimur. d. 46, s. 3

EX EPISTOLA AD PHILIPPENSES.

CAP. 3, v. 7. Hæc arbitratus sum propter Christum detrimenta: omnia detrimenntum feci, et arbitratus sum, ut stercora, ut Christum lucrifaciam. De ceremoniis veteris legis post Christi mortem exponitur. d. 10, s. 3
CAP. 4, v. 6. In omni oratione et obsecratione cum gratiarum actione, idem hæc tria significant, sed exaggerationis gratia geminata. d. 83, s. 1
CAP. 6, v. 18. Orationem, et obsecrationem, ut num. præced.

EX PRIMA AD TIMOTHEUM.

CAP. 2, v. 1. Obsecrationes, orationes, postulationes et gratiarum actiones, pro omnibus hominibus, late tractatur, et de publicis orationibus, quæ nomine totius Ecclesiæ in Missa fiunt, exponitur. d. 83, s. 1
CAP. 3, v. 16. Magnum est pietatis sacramentum, id est, mysterium. d. 1, s. 1

CAP. 4, v. 14. Noli negligere gratiam quæ tibi data est, per impositionem manus presbyteri. Id est, per quam presbyter ordinatus es. d. 34, s. 1, et d. 38, s. 1
CAP. 3, v. 21. Nemini cito manus imposueris, id est, eum ordinaveris. d. 34, s. 1

EX SECUNDA AD TIMOTHEUM.

CAP. 1, v. 6. Admoneo te, ut resuscites gratiam, quæ est in te per impositionem manuum mearum. Per quam, scilicet ordinavi. d. 34, s. 1

EX EPISTOLA AD COLOSSENSES.

CAP. 4, v. 16. Cum lecta fuerit apud vos Epistola, non necessario intelligitur de lectione, quæ fit in Missa. d. 83, s. 1

EX PRIMA AD THESSALONICENSES.

CAP. 5, v. 8. Et galeam spem salutis. Est enim spes, sub qua etiam fideles comprehenduntur, salutis galea. d. 82, s. 2

CAP. 5, v. 27. Ut legatur Epistola hæc, non necessario intelligitur de lectione, quæ fit in Missa. d. 83, s. 1

EX EPISTOLA AD TITUM.

CAP. 3, v. 5. Lavacrum regenerationis. Exponitur de baptismo. d. 1, s. 1

EX EPISTOLA AD HEBRAEOS.

CAP. 1, v. 3. Et figura substantiae Patris. Non quia veritate substantia caret, sed quia per suam substantiam Patrem representat. d. 46, s. 4

CAP. 2, v. 4. Melioribus reprobationibus sanctum est. De specialibus reprobationibus exponitur, quæ in nova lege meliores sunt, quam in veteri. d. 10, s. 3

CAP. 5, v. 4. Nec quisquam sumit sibi honorem, sacerdotii, scilicet, sed qui vocatur a Deo, tanquam Aaron, id est, qui legitima publicaque auctoritate ad hoc munus consecratus est. d. 73, s. 4

CAP. 6, v. 1. Non rursus facientes fundamenta ab operibus mortuorum, et fide in Deum baptismatum doctrinæ, impositionis manum. Cum Ambrosio et August. exponitur de manus impositione, per quam Apostolis Spiritus Sanctus dabatur, sicut modo ab Episcopis in sacramento confirmationis. d. 20, s. 1; et d. 34, s. 1, ex illis verbis: Non rursus facientes fundamenta, colliguntur, baptismum et confirmationem non posse iterari.

CAP. 6, v. 4. Impossible est eos, qui semel sunt illuminati, scilicet per baptismum, et participes facti sunt Spiritus Sancti, per sacramentum, scilicet confirmationis, iterum renovari ad paenitentiam, scilicet, iterum illa duo sacramenta recipiendo, et sic, rursus crucifigentes in semetipsis Filium Dei. Cum Ambr., August. et aliis. d. 26, s. 1

CAP. 5, v. 1. Omnis Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constitutus. Id est, vice et nomine hominum, ut offerat dona et sacrificia pro peccatis. Non tantum suis, sed etiam populi. d. 78, s. 1

CAP. 7, v. 18. Reprobatio quidem fit praecedentis mandati propter infirmitatem ejus et inutilitatem. De lege veteri exponitur, etiam ante passionem Christi. d. 10, s. 3

CAP. 9, v. 1. Habuit quidem justifications culture. Id est, ad cultum exterrum pertinentes. Et sanctum sæculare, seu, mundanum, ut in Graeco. Exponitur

de templo, quod ideo mundanum dicitur, quia in eo ex vi legis, sola justitia exterior, et in oculis mundi dabatur. *ibid.*

CAP. 9, v. 12. Christus autem introivit semel in sancta, æterna redemptio inventa. Exponitur de sacrificio cruento mortis Christi, qua una oblatione, quod sufficientiam, consumavit sanctificatos, eorumque redemptio inventa, id est, peracta est. d. 74, s. 1

CAP. 10, v. 18. Ubi horum remissio est, jam non est oblatio pro peccato. Exponitur, vel de legali oblatione, qua dicitur jam non necessaria, vel de oblatione, qua pretium denuo acquiratur, quæ facta jam peccatorum remissione per Christi passionem, non est cur requiratur; secus oblatio applicans tale præsumtum. *ibid.*

CAP. 10, v. 26. Voluntarie enim peccantibus nobis, jam non relinquitur hostia pro peccato. Ad Hebreos loquitur, quibus nec Christus, in quem non credunt, nec alius Messias venturus, qui nullus est, nec legali sacrificium prodesset potest. *ibid.*

CAP. 12, v. 28. Habemus gratiam, per quam serviamus, placentes Deo, id est, Eucharistie sacramentum, cum Turrion. q. 73, a. 4

CAP. 13, v. 10. Habemus altare, de quo edere non habent potestem, qui tabernaculo deserunt. De ara, ubi Christus offertur in Eucharistia, explicatur. d. 74, s. 1

EX EPISTOLA 1 PETRI.

CAP. 3, v. 3. Regeneravit nos in spem vivam. De regeneratione per quamlibet hominis justificationem, exponitur.

q. 66, a. 1

CAP. 3, v. 20. Quod et vos nunc similis formæ salvos facit baptismus, non carnis depositio sordium, sed conscientie bonæ interrogatio in Deum, late tractatur. d. 7, s. 1

EX EPISTOLA 1 JOANNIS.

CAP. 3, v. 6. Omnis, qui natus est ex Deo, peccatum non facit, quoniam semen ipsius in eo manet. Dictio, semen, de gratia exponitur, que valde efficax est ad superandas tentationes. d. 10, s. 1

CAP. 3, v. 15. Omnis homicida non habet vitam æternam in se manentem, id est, perdet illam. d. 40, s. 2

CAP. 4, v. 4. Et vicisti eum, quoniam maior est, qui in vobis est, per gratiam, scilicet, quam qui in mundo. d. 10, s. 1

CAP. 4, v. 3. Omnis spiritus, qui solvit Jesum, aut humanitatem a divinitate, aut corpus a sanguine separans, ex Deo non est. d. 51, s. 1

EX APOCALYPSI.

CAP. 4, v. 20. Sacramentum septem stellarum. Id est, res supernaturalis et occulta. d. 1, s. 1

CAP. 8, v. 23. Angelus venit, et stetit ante altare. Omnia metaphorice et spiritualiter intelligenda. d. 83, s. 2

CAP. 13, v. 8. Agnus occisus ab origine mundi. De mystica Christi occisione in agno Paschali, exponitur.

d. 75, s. 6

CAP. 19, v. 9. Beati qui ad coenam nuptiarum agni vocati sunt. Id est, ad convivium. d. 40, s. 2

CAP. 21, v. 22. Et templum non vidi in ea. De Ecclesia triumphante exponitur. d. 81, s. 1